

LEGITYMACJA PROCESOWA W POSTĘPOWANIU CYWILNYM

Grzegorz Jędrejek

BIBLIOTEKA SĄDOWA

LEGITYMACJA PROCESOWA W POSTĘPOWANIU CYWILNYM

Grzegorz Jędrejek

BIBLIOTEKA SĄDOWA

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 12 listopada 2018 r.

Wydawca
Magdalena Stojek-Siwińska

Redaktor prowadzący
Adam Choiński

Opracowanie redakcyjne
Katarzyna Świerk-Bożek

Łamanie
Wolters Kluwer Polska

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2019

ISBN 978-83-8160-240-2

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	11
Wstęp	13
Rozdział 1	
Pojęcie i rodzaje legitymacji procesowej.....	17
1.1. Pojęcie legitymacji.....	17
1.1.1. Definicje doktryny	17
1.1.2. Definicja legitymacji w ujęciu judykatury.....	30
1.2. Podstawa prawna legitymacji procesowej	33
1.3. Rodzaje legitymacji	40
1.4. Krytyka koncepcji wyjaśniających istotę legitymacji procesowej.....	53
1.5. Proponowane stanowisko co do definicji i podziałów legitymacji procesowej	58
1.6. Legitymacja procesowa materialna a legitymacja procesowa formalna	70
1.7. Postulaty <i>de lege ferenda</i> dotyczące prawnej regulacji legitymacji procesowej	73
Rozdział 2	
Legitymacja formalna.....	75
2.1. Relacje między legitymacją formalną i materialną a stosunkiem prawnym.....	75
2.2. Legitymacja formalna a stosunek procesowy	77
2.3. Legitymacja formalna rodzajowa i szczególna	79

2.4. Legitymacja procesowa formalna wynikająca wprost z przepisu prawa.....	80
2.4.1. Uwagi wstępne.....	80
2.4.2. Przypadki podstawienia procesowego.....	85
2.4.2.1. Zarządca nieruchomości.....	85
2.4.2.2. Kurator spadku.....	86
2.4.2.3. Reprezentant grupy w postępowaniu grupowym.....	88
2.4.2.4. Syndyk masy upadłościowej.....	90
2.4.3. Legitymacja procesowa formalna wynikająca wprost z przepisu prawa.....	96
2.4.4. Legitymacja formalna wyinterpretowana z przepisów prawa.....	102
2.5. Rozróżnienie przypadków szczególnej zdolności sądowej od występowania jako strony osób, którym została przyznana legitymacja procesowa formalna.....	105

Rozdział 3

Legitymacja publiczna.....	109
3.1. Uwagi wstępne.....	109
3.2. Prokurator.....	109
3.3. Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka....	115
3.4. Organizacje pozarządowe, Państwowa Inspekcja Pracy, powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów.....	116

Rozdział 4

Legitymacja procesowa a podstawowe pojęcia z prawa cywilnego materialnego i formalnego.....	121
4.1. Legitymacja a stosunek prawny.....	121
4.1.1. Pojęcie stosunku prawnego.....	121
4.1.2. Stosunek cywilnoprawny.....	123
4.1.3. Sprawa cywilna a stosunek cywilnoprawny.....	124
4.1.4. Stosunek obligacyjny.....	125
4.1.5. Stosunek prawnorzeczowy.....	126
4.1.6. Stosunki rodzinnoprawne.....	128
4.1.7. Stosunki z zakresu prawa pracy.....	130
4.1.8. Stosunki z zakresu ubezpieczeń społecznych.....	131

4.2. Legitymacja procesowa a stosunek procesowy.....	132
4.3. Legitymacja a przedmiot procesu.....	134
4.4. Legitymacja procesowa a zdolność sądowa.....	141
4.5. Pojęcie strony a legitymacja procesowa	150
4.6. Legitymacja procesowa a zdolność procesowa	151
4.7. Legitymacja procesowa a współuczestnictwo procesowe....	158
4.8. Zdolność postulacyjna a legitymacja procesowa.....	161
4.9. Legitymacja procesowa a interwencja uboczna.....	162
4.10. Legitymacja procesowa a interwencja główna	163
4.11. Legitymacja procesowa a reprezentacja w procesie.....	164
4.12. Legitymacja procesowa a podstawienie procesowe.....	167
4.13. Legitymacja procesowa a wniesienie środka zaskarżenia lub środków ochrony prawnej	169
4.14. Legitymacja procesowa a legitymacja do dokonywania czynności prawnych.....	174
4.15. Legitymacja procesowa a prawo do sądu	176
4.16. Legitymacja procesowa a procesy fikcyjne	178
4.17. Legitymacja procesowa a zarząd majątkiem wspólnym lub przedmiotem majątkowym	179
4.18. Wadliwe oznaczenie strony a legitymacja procesowa....	180
4.19. Przekształcenie strony a legitymacja procesowa	183
4.20. Nadużycie prawa do powództwa a legitymacja procesowa	184
4.21. Legitymacja procesowa a stan sprawy w toku oraz powaga rzeczy osądzonej.....	187
4.22. Legitymacja do dokonania czynności po uprawomocnieniu się orzeczenia.....	190
4.23. Legitymacja procesowa w sprawach z powództwa o ustalenie stosunku prawnego lub prawa.....	191
4.24. Legitymacja w sprawach o ukształtowanie stosunku prawnego lub prawa	197
Rozdział 5	
Skutki braku legitymacji procesowej.....	199
5.1. Oddalenie powództwa lub odrzucenie pisma.....	199
5.2. Brak legitymacji procesowej a inne przyczyny oddalenia powództwa	203

5.3. Legitymacja procesowa w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji.....	203
5.4. Chwila orzekania o legitymacji procesowej.....	210
5.5. Wydanie wyroku mimo braku legitymacji procesowej....	212
5.6. Dopuszczalność pouczeń stron o możliwości uzupełnienia legitymacji.....	214
5.7. Stwierdzenie braku legitymacji procesowej przed sądem drugiej instancji	217
5.8. Utrata legitymacji procesowej	222
5.9. Zarzut braku legitymacji w przypadku zaskarżenia orzeczenia sądu pierwszej instancji.....	224
5.10. Zarzut braku legitymacji procesowej po uprawomocnieniu się orzeczenia.....	225

Rozdział 6

Legitymacja procesowa a zmiany podmiotowe w procesie	235
6.1. Sanowanie legitymacji procesowej w wyniku zmian podmiotowych	235
6.2. Następstwo prawne <i>mortis causa</i>	236
6.3. „Uzupełnienie” lub „zmiana” stron <i>inter vivos</i>	237
6.4. Zbycie rzeczy lub prawa	244

Rozdział 7

Legitymacja procesowa w postępowaniach odrębnych.....	247
7.1. Sprawy małżeńskie.....	247
7.2. Legitymacja w sprawach ze stosunków między rodzicami a dziećmi	254
7.3. Legitymacja procesowa w postępowaniach przyspieszonych	255
7.4. Legitymacja w sprawach o naruszenie posiadania.....	262
7.5. Legitymacja w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów oraz regulacyjnych.....	264

Rozdział 8	
Legitymacja w postępowaniu nieprocesowym	265
Rozdział 9	
Legitymacja w postępowaniu zabezpieczającym	
i egzekucyjnym	269
9.1. Postępowanie zabezpieczające	269
9.2. Postępowanie egzekucyjne	270
Wnioski i postulaty <i>de lege ferenda</i>	275
Bibliografia.....	283
Orzecznictwo	287

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

- EKPC – Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzona w Rzymie 4.11.1950 r. (Dz.U. z 1993 r. poz. 284 ze zm.)
- k.c. – ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1025 ze zm.)
- k.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1600 ze zm.)
- Konstytucja RP – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
- k.p. – ustawa z 26.06.1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2018 r. poz. 917 ze zm.)
- k.p.c. – ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1360 ze zm.)
- k.r.o. – ustawa z 25.02.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2017 r. poz. 682 ze zm.)
- k.s.h. – ustawa z 15.09.2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1577 ze zm.)
- pr. pras. – ustawa z 26.01.1984 r. – Prawo prasowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 1914 ze zm.)
- pr. stow. – ustawa z 7.04.1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2017 r. poz. 210 ze zm.)
- pr. upadł. – ustawa z 28.02.2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 2344 ze zm.)
- u.d.r.p.g. – ustawa z 17.12.2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz.U. z 2018 r. poz. 573)
- u.k.w.h. – ustawa z 6.07.1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. z 2018 r. poz. 1916 ze zm.)

- u.w.l. – ustawa o własności lokali z 24.06.1994 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 716 ze zm.)

Zbiory orzecnictwa

- OSA – Orzecnictwo Sądów Apelacyjnych
OSN – Orzecnictwo Sądu Najwyższego
OSNAPiUS – Orzecnictwo Sądu Najwyższego. Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
OSNC – Orzecnictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna
OSNCP – Orzecnictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
OSNC-ZD – Orzecnictwo Sądu Najwyższego. Izba Cywilna – Zeszyt Dodatkowy
OSNP – Orzecnictwo Sądu Najwyższego. Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych
OSP – Orzecnictwo Sądów Polskich
OTK – Orzecnictwo Trybunału Konstytucyjnego

Inne

- NSA – Naczelny Sąd Administracyjny
SA – Sąd Apelacyjny
SN – Sąd Najwyższy
TK – Trybunał Konstytucyjny
WSA – Wojewódzki Sąd Administracyjny

WSTĘP

Celem monografii jest analiza pojęcia legitymacji procesowej w postępowaniu cywilnym. Poza zakresem pracy pozostają kwestie dotyczące legitymacji do wszczęcia postępowania sądownoadministracyjnego czy karnego. Zrezygnowano również z szerokiego omówienia legitymacji w poszczególnych kategoriach spraw. Szczegółowe regulacje posłużyły jako przykłady ilustrujące główny tok wypowiedzi.

Opracowanie składa się z dziewięciu rozdziałów. Rozdział 1 poświęcono pojęciu i rodzajom legitymacji procesowej. Przyjęto, że legitymacja procesowa dzieli się na legitymację procesową materialną oraz formalną. Zawsze należy ustalić, z jaką legitymacją procesową mamy do czynienia, różne są bowiem skutki braku jednej lub drugiej legitymacji.

Obowiązująca w doktrynie, jak i dominująca w orzecznictwie definicja legitymacji procesowej materialnej jako zdolności do występowania w konkretnej sprawie w charakterze powoda (legitymacja czynna) lub pozwanego (legitymacja bierna) może budzić zastrzeżenia, których źródłem jest stosowanie pojęć procesowych do zdefiniowania legitymacji materialnoprawnej. Prowadzi to w konsekwencji do wielu trudności, w tym m.in. w zakresie odróżnienia legitymacji materialnej od formalnej.

Wskazano, że niemożliwe jest podanie jednej definicji legitymacji procesowej, albowiem należy wyróżnić legitymację materialną oraz formalną. Przez **legitymację formalną** rozumie się zdolność do dokonywania czynności procesowych w konkretnej sprawie. Ma ona swoją podstawę w przepisie prawa albo w stosunku procesowym. Legitymacja formalna

związana jest ze stosunkiem procesowym, a nie ze stosunkiem materialnoprawnym. **Legitymacja materialna** oznacza występowanie wskazanych w pozwie podmiotów jako stron stosunku prawnego będącego przedmiotem postępowania.

W sposób ogólny, albowiem zagadnienie zostało przedstawione szczegółowo w rozdziale 3, omówiono skutki braku legitymacji materialnej oraz formalnej.

Rozdział 2 dotyczy legitymacji procesowej formalnej. W sposób zwięzły odniesiono się w nim do problemu odróżnienia przypadków szczególnej zdolności sądowej od występowania w charakterze strony osoby fizycznej piastującej określoną funkcję. Generalny podział obejmuje legitymację formalną przysługującą stronom stosunku prawnego oraz legitymację pozostającą poza tym stosunkiem. W opracowaniu opowiedziano się za koncepcją traktującą legitymację formalną jako przesłankę procesową, której brak prowadzi do odrzucenia pozwu lub innego pisma procesowego. Legitymacja formalna została potraktowana szerzej niż tylko jako legitymacja do wniesienia pozwu. Dotyczy ona wszystkich czynności podejmowanych w procesie przez strony.

Rozdział 3 poświęcono legitymacji prokuratora oraz podmiotów, do których stosuje się odpowiednio przepisy o udziale prokuratora.

W rozdziale 4 przedstawiono pojęcie legitymacji procesowej na tle innych podstawowych pojęć postępowania cywilnego. W szczególności wskazano na relacje między legitymacją procesową a zdolnością sądową oraz zdolnością procesową. Ze względu na istotę legitymacji materialnej omówiono podstawowe rodzaje stosunków cywilnoprawnych.

W rozdziale 5 przedstawiono skutki braku legitymacji procesowej. Oddzielnego potraktowania wymaga brak legitymacji formalnej oraz materialnej. Brak legitymacji formalnej prowadzi do **odrzucenia pozwu** lub innego pisma procesowego, albowiem pismo zostaje wniesione przez osobę nieuprawnioną. Legitymacja formalna stanowi **bezwzględną przesłankę procesową**. Brak legitymacji procesowej materialnej skutkuje natomiast **oddaleniem powództwa**. Odrzucając pozew, sąd

wydaje orzeczenie w formie **postanowienia**, oddalając zaś powództwo – w formie **wyroku**.

Rozdział 6 poświęcono zmianom podmiotowym w procesie, które zostały uregulowane w art. 194–198 k.p.c. Zmiany te są połączone z legitymacją procesową. Zwrócono jednak uwagę na nieprawidłową terminologię dotyczącą tych zmian w połączeniu z legitymacją procesową.

W rozdziałach 7–9 omówiono kolejno: legitymację procesową w postępowaniach odrębnych, legitymację w postępowaniu nieprocesowym oraz legitymację w postępowaniu zabezpieczającym i egzekucyjnym.

Całość zamykają wnioski końcowe zawierające również postulaty *de lege ferenda*.

Praca została przygotowana przy wykorzystaniu metody prawnodogmatycznej. Uwzględniono w niej stan prawny na dzień 12.11.2018 r.

Rozdział 1

POJĘCIE I RODZAJE LEGITYMACJI PROCESOWEJ

1.1. Pojęcie legitymacji

1.1.1. Definicje doktryny

Należy podkreślić, że w polskiej doktrynie postępowania cywilnego, podobnie zresztą jak i w zagranicznej, brak jest jednolitości poglądów co do samego pojęcia legitymacji procesowej¹.

Według W. Siedleckiego **legitymacja procesowa** oznacza „materialne uprawnienie do występowania w konkretnym procesie cywilnym w charakterze strony procesowej”². Autor podkreśla przy tym, że nie jest to określenie prawa procesowego, albowiem o legitymacji procesowej decydują przepisy prawa materialnego³. Podobną „materialnoprawną” koncepcję legitymacji przyjął także H. Dolecki, twierdząc, że legitymacja procesowa wynika z przepisów prawa materialnego i stanowi „przesłankę merytorycznego rozpoznania sprawy”⁴. Należy podkreślić,

---

¹ Zob. szerzej I. Gil, *Legitymacja procesowa* [w:] *Postępowanie cywilne*, red. E. Marszałkowska-Krześ, Warszawa 2008, s. 112 i n.

² Zob. W. Siedlecki [w:] W. Siedlecki, Z. Świeboda, *Postępowanie cywilne. Zarys wykładu*, Warszawa 2003, s. 121. Tak też legitymację procesową definiuje A. Zieliński, *Postępowanie cywilne. Kompendium*, Warszawa 2012, s. 66.

³ W. Siedlecki [w:] W. Siedlecki, Z. Świeboda, *Postępowanie...*, s. 121.

⁴ H. Dolecki, *Postępowanie cywilne. Zarys wykładu*, Warszawa 2007, s. 95.

że o podziale przepisów na przepisy prawa materialnego i procesowego nie rozstrzyga wyłącznie ich usytuowanie odpowiednio w Kodeksie cywilnym lub Kodeksie postępowania cywilnego. W piśmiennictwie podkreśla się, że w Kodeksie cywilnym zawarte są również przepisy procesowe, a w Kodeksie postępowania cywilnego przepisy prawa materialnego⁵. Przykładowo legitymacja czynna w sprawach z powództwa o ustalenie określona jest w art. 189 k.p.c.

Podobnie definiuje legitymację procesową G. Misiurek, którego zdaniem „Legitymacja procesowa oznacza uprawnienie do występowania w procesie w charakterze powoda (legitymacja czynna) lub pozwanego (legitymacja bierna)”⁶. Autor rozróżnia przy tym **legitymację materialną i formalną**⁷.

Termin legitymacja procesowa zostaje przez niektórych autorów zastrzeżony dla legitymacji formalnej. Na przykład R. Obrębski dzieli legitymację w procesie cywilnym na legitymację procesową i materialną⁸. Niektóre definicje akcentują związek legitymacji procesowej z prawem materialnym. Zdaniem P. Ciocha i J. Nowińskiej „Legitymacja procesowa jest opartym na prawie materialnym uprawnieniem do występowania w charakterze strony w konkretnej sprawie sądowej”⁹. W piśmiennictwie przeważa pogląd utożsamiający legitymację procesową z legitymacją materialną¹⁰.

---

⁵ W. Siedlecki podkreśla, że „Przeprowadzenie granicy podziału między przepisami prawa procesowego i prawa materialnego nie może opierać się na kryterium miejsca, w którym przepis się znajduje, a mianowicie np. czy zamieszczony jest w k.c. czy k.p.c., czy też w innej jeszcze ustawie”. Zob. W. Siedlecki [w:] W. Siedlecki, Z. Świeboda, *Postępowanie...*, s. 36.

⁶ Zob. G. Misiurek [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz*, t. I. Artykuły 1–366, red. H. Dolecki, T. Wiśniewski, Warszawa 2011, s. 252.

⁷ G. Misiurek [w:] *Kodeks...*, red. H. Dolecki, T. Wiśniewski, s. 252.

⁸ Por. R. Obrębski, *Zarys istoty legitymacji w procesie cywilnym*, „Polski Proces Cywilny” 2017/4, s. 476 i n.

⁹ P. Cioch, J. Nowińska, *Postępowanie cywilne*, Warszawa 2007, s. 90.

¹⁰ Zob. T. Wojciechowski, *Legitymacja procesowa* [w:] *Postępowanie cywilne. Kazusy – Orzecznictwo – Literatura*, red. K. Weitz, Warszawa 2012, s. 104 i n.

Niektórzy autorzy traktują legitymację jako „**przymiot strony**” oprócz zdolności sądowej, zdolności procesowej oraz zdolności postulacyjnej¹¹.

Obowiązujące obecnie w doktrynie definicje legitymacji procesowej wywodzą się z wcześniej przyjętej koncepcji legitymacji procesowej i legitymacji formalnej. Według M. Sawczuka sąd na początku procesu musi odpowiedzieć na dwa pytania – czy powodowi lub pozwanemu przysługuje zdolność procesowa oraz czy powód i pozwany „pozostają w jakimś, a jeśli tak, to w jakim stosunku do roszczenia będącego przedmiotem powództwa”¹². Drugie pytanie dotyczy, według powołanego autora, problemu legitymacji procesowej, która stanowi instytucję materialnoprawną, ale ma duże znaczenie procesowe¹³. Oddziela on od legitymacji procesowej legitymację formalną, przez którą rozumie, za M. Waligórskim, legitymację określonej osoby do dokonywania pewnych czynności w procesie¹⁴.

Powyższa koncepcja spotkała się po modyfikacji z aprobatą doktryny. Można jej jednak postawić kilka zarzutów. Po pierwsze wydaje się, że M. Sawczuk traktuje legitymację procesową jako jedną z przesłanek procesowych. Powyższy pogląd znajduje potwierdzenie w stanowisku, że brak legitymacji prowadzi do odrzucenia, a nie oddalenia powództwa¹⁵. Należy podkreślić, że w art. 199 § 1 k.p.c., w którym znajduje się katalog przyczyn odrzucenia pozwu, nie zawarto braku legitymacji procesowej. Autor nie uzasadnia jednak podstawy prawnej odrzucenia pozwu.

Po drugie wątpliwości może budzić badanie istnienia stosunku stron do roszczenia, czyli badanie legitymacji na początkowym etapie procesu. Autor na jednym etapie chce badać zdolność sądową, zdolność procesową oraz legitymację materialną.

---

¹¹ K. Flaga-Gieruszyńska, *Zastój procesu cywilnego*, Szczecin 2011, s. 114.

¹² M. Sawczuk, *Zdolność procesowa w postępowaniu cywilnym*, Warszawa 1963, s. 75.

¹³ M. Sawczuk, *Zdolność...*, s. 75.

¹⁴ M. Sawczuk, *Zdolność...*, s. 77.

¹⁵ M. Sawczuk, *Zdolność...*, s. 76.

Grzegorz Jędrejek – profesor Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie; doktor habilitowany nauk prawnych; kierownik Katedry Postępowania Cywilnego UKSW; sędzia Trybunału Konstytucyjnego; autor wielu publikacji z zakresu prawa cywilnego materialnego i procesowego.

Książka jako pierwsza na rynku wydawniczym w szerokim ujęciu prezentuje problematykę legitymacji procesowej, która stanowi podstawowe pojęcie procesowe niezdefiniowane w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego. Autor podejmuje próbę przedstawienia koncepcji tej instytucji, co uzasadnione jest nie tylko jej znaczeniem dla przebiegu postępowania, lecz wynika przede wszystkim z poważnych kontrowersji istniejących zarówno w doktrynie, jak i judykaturze. Ułatwi to rozwiązywanie praktycznych problemów związanych z samym pojęciem legitymacji procesowej, skutkami jej braku oraz określeniem relacji z innymi istotnymi instytucjami procesowymi.

W opracowaniu omówiono ponadto problematykę legitymacji w postępowaniach nieprocesowym, zabezpieczającym i egzekucyjnym. Zaprezentowano także bogate orzecznictwo sądów powszechnych i Sądu Najwyższego oraz postulaty *de lege ferenda* dotyczące legitymacji procesowej. W lepszym zrozumieniu omawianych zagadnień czytelnikom pomogą zastosowane schematy.

Publikacja jest przeznaczona szczególnie dla prawników praktyków: sędziów, adwokatów i radców prawnych. Będzie również przydatna dla nauczycieli akademickich i studentów prawa.

ISBN 978-83-8160-240-2

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUPER.PL

WWW.PROFINFO.PL

CENA 159 ZŁ (W TYM 5% VAT)